

La situació del sector dels àrids

La crisi fa baixar l'extracció d'àrids a nivells del 1995

■ Gairebé no han tancat explotacions, però el descens de la construcció i de l'obra pública obliguen a baixar reserves ■ En 4 anys la producció ha disminuït un 65%, i la tendència no s'atura

Oriol Mas

TORROELLA DE FLUVIÀ

La crisi econòmica està afectant gairebé tots els sectors. Un dels quals, el de les extraccions d'àrids. A la frenada en la construcció s'hi ha afegit ara la de l'obra pública, que ha quedat amb les mínimes inversions a causa de l'objectiu de reducció del dèficit de les administracions. Les infraestructures representen un 65% de la producció de pedra i grava, i la frenada actual accentua encara més el context de manca de comandes que té el sector des del 2008. Els anys 2006 i 2007 van representar el màxim històric de demanda d'àrids a Catalunya, superant els 65 milions de tones anuals, però des d'aleshores la reducció de la producció ha estat espectacular. El 2008 no es va arribar als 45 milions, i el 2009 se'n van extreure 29,4 milions, una xifra que no es coneixia des del 1995.

Estabilitzar la davallada

Sense tenir encara les dades definitives del 2010, el president del Gremi d'Àrids de Catalunya, Joaquim Roca, afirma que ara mateix la producció serà de 26 o 27 milions, un 65% menys respecte del 2007. L'objectiu és frenar una mica la caiguda, de manera que el 2015 la producció es pugui estabilitzar al voltant dels 27 o 28 milions

Una pedrera per al TAV, entre Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu ■ LLUÍS SERRAT

La frase

“El manteniment de les infraestructures és una de les grans sortides, tal com ja fan a al resta d'Europa”

Joaquim Roca

PRESIDENT DEL GREMI D'ÀRIDS DE CATALUNYA

La xifra

8

quilos d'àrid per habitant i dia és el que es consumeix actualment a Catalunya, on s'havia arribat fins als 13 quilos per habitant i dia.

La data

2015

Any en què es considera que es produirà un repunt del sector, que es preveu que estarà ancorat fins aleshores.

de tones anuals, és a dir, al nivell del 1994. L'avantatge, segons Roca, és que “el sector dels àrids, majoritàriament, no érem un sector endeutat, per tant ara el que estan fent les empreses és aprimar-se, perquè estaven dimensionades segons la producció que s'havia assolit el 2007”. De fet, Roca no creu que tanquin gaires empreses, però no descar-

ta que es puguin produir absorcions per part de multinacionals o empreses més grans.

Un dels problemes que està aflorant amb aquesta crisi és que algunes empreses estan venent per sota del preu de cost, i que això distorsiona el mercat i pot afectar en les altres. A més, la falta de comandes no permet renovar maquinària, i això repercuteix en uns majors costos per tona extreta.

En vista de la falta d'inversions públiques, una de les principals sortides és el manteniment de les infraestructures, que també requereix una quantitat important d'àrids. “A bona part d'Europa o els Estats Units s'estan destinant molts diners a la conservació i manteniment, i això també dona molta feina”, ha explicat Roca, el qual també ha parlat de la diversificació de la producció i de la recerca d'àrids amb valor afegit —decoració, per a terres radiant, morter...— com una altra de les opcions de futur.

Pioners en restauració

D'altra banda, el sector dels àrids ha estat sovint polèmic per ampliar il·legalment els límits de les extraccions o bé per falta de restauració en les pedreres o graveres excavades. Segons Roca, tot això ja forma part del passat, perquè Catalunya va ser precisament pionera en la normativa que obliga a fer plans de restauració de l'espai degradat: “Per tenir una llicència hem de presentar aquest pla amb un aval bancari”. Això garanteix que es recuperi l'espai afectat, ja que no es torna fins que un inspector valida que ha acabat el procés. Segons Roca, les empreses d'àrids tenen dipositats 80 milions en avals a l'administració. ■

MÉS INFORMACIÓ

A les comarques gironines hi ha set explotacions menys

Segons les dades de què disposa el gremi, provinents d'Energia i Mines de la Generalitat, entre l'abril del 2009 i el mateix mes del 2010 van tancar set explotacions d'àrids a les comarques gironines. Així, es va passar de

137 explotacions a 130. A Catalunya, es va passar en aquest mateix període de 601 a 551, i bona part de l'activitat que es va perdre era a la demarcació de Barcelona. Lleida, Tarragona i les Terres de l'Ebre també van baixar.

L'intrusisme, un dels problemes que denuncia el gremi

El Gremi denuncia l'intrusisme que a vegades es produeix en el sector, amb empreses que no compleixen els requisits mínims de qualitat. Segons Roca, les constructores d'obra pública es basen molt en el preu en el moment

d'escollir el subministrador d'àrids, i si aquest no és de qualitat o no és homogeni pot provocar problemes en l'obra a més curt termini. Per això demanen que les constructores hagin de complir un reglament en els àrids.

El gremi reuneix el 98% de la producció catalana

El Gremi d'Àrids de Catalunya aglutina 147 membres dedicats al sector de l'extracció i el tractament d'àrids, i suma un total de 380 centres d'explotació i un 98% de la producció que es genera al país. Dona feina a 1.600 per-

sones de manera directa. Formada en els anys 30, durant la segona República amb el nom de Gremi Sindical de Pedres i Terres, en els anys 60 es va escindir com a representant sectorial exclusiu dels àrids.